

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 28 czerwca 2024 r.
wniosku wniosek radcy prawnej J. C. z dnia 25 marca 2024 r. o wyłączenie SSN
Marka Siwka od rozpoznania sprawy o sygn. akt II ZO 17/24
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. *a contrario* w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

postanowił:

**nie uwzględnić wniosku o wyłączenie SSN Marka Siwka od
rozpoznania sprawy o sygn. akt II ZO 17/24.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 17 czerwca 2024 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego Sekretariatu Wydziału I Izby Odpowiedzialności Zawodowej) obwiniona radca prawna J. C. złożyła wniosek o wyłączenie SSN Marka Siwka od rozpoznania sprawy o sygn. akt II ZO 17/24.

Argumentacja wniosku zawarta w uzasadnieniu sprowadza się w istocie rzeczy do stwierdzenia, że sędzia SN Marek Siwek został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). Zdaniem wnioskodawcy skutkuje to zagrożeniem braku obiektywizmu, a wręcz stronniczością SSN Marka Siwka.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Z art. 41 § 1 k.p.k. wynika, że sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli zachodzi uzasadniona wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. W dotychczasowym orzecznictwie konsekwentnie prezentowany jest pogląd, iż twierdzenie o bezstronności sędziego w danej sprawie, musi być wykazane i racjonalnie uzasadnione. Uzasadniona wątpliwość, o której mowa w art. 41 § 1 k.p.k. musi zatem istnieć obiektywnie, a nie tylko w subiektywnym odczuciu strony składającej wniosek o wyłączenie. Chodzi wszakże o wątpliwość, którą w oparciu o zaistniałą okoliczność mogłaby powziąć każda inna, rozsądnie oceniająca sytuację i nie zaangażowana w spór osoba. Nie stanowi zarazem przyczyny wyłączenia sędziego sama podejrzliwość strony, czy też utrata wiary w bezstronność sędziego, wynikająca z jej subiektywnego odczucia. Uwagi powyższe odnoszą się do takiego zachowania sędziego na sali rozpraw oraz poza nią, z którego mogłoby wynikać, że sędzia jest w określony sposób nastawiony do uczestników postępowania lub do sprawy. Chodzi tu o zachowanie sędziego odnoszące się zarówno do oceny rozpoznawanej sprawy przed wydaniem rozstrzygnięcia, jak i o wyrażanie pewnych opinii oceniających uczestników postępowania, które może świadczyć o określonym nastawieniu sędziego do sprawy lub osób w niej uczestniczących (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2021 r., V KK 39/21, Lex nr 3148244). Uzasadniona wątpliwość co do bezstronności sędziego zachodzi jedynie wówczas, gdy sędzia swój pogląd ujawnia przed rozpoznaniem sprawy lub w trakcie jej rozpoznawania, wyraźnie zmierzając w kierunku potwierdzenia swojej pierwotnej oceny sprawy, lub wyraża swój stosunek do strony (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 1985 r., V KRN 333/85, Lex nr 17631; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1971 r., III KR 213/70, Lex nr 479162; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2011 r., V KK 227/10, Lex nr 786417; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 dnia 2008 r., III KK 73/08, Lex nr 465883).

W ocenie Sądu Najwyższego żądanie wnioskodawcy nie spełnia powyższych kryteriów, zaś sama argumentacja wniosku nie zawiera żadnych

okoliczności, które mogłyby podawać w wątpliwość stronnictwo SSN Marka Siwka, tym samym nie spełniając wymogów wskazywanych przez ustawodawcę w art. 41 k.p.k. Wnioskodawca w swoim wniosku nie wykazał, aby SSN Marek Siwek był w jakikolwiek sposób uprzedzony w stosunku do wnioskującego. W doktrynie wskazuje się, iż wątpliwość co do bezstronności sędziego powinna być „uzasadniona”. Zwrot ten oznacza, że chodzi o poważną wątpliwość oraz że musi ona istnieć obiektywnie, a nie tylko w subiektywnym przeświadczeniu (urojeniu) strony, którą na podstawie zaistnienia określonej okoliczności mogłaby powziąć każda inna, rozsądnie oceniająca i nieuprzedzona osoba. W doktrynie słusznie wskazuje się, że nie stanowi przyczyny wyłączenia sędziego sama tylko podejrzliwość strony ani utrata wiary w bezstronność sędziego wynikająca z jej subiektywnego odczucia. Przyczyny takiej nie stanowi także niewłaściwe zachowanie się strony wobec sędziego, gdyż wówczas strona mogłaby wyłączyć każdego niewygodnego dlań sędziego. Nie są też przyczyną wyłączenia wyrażane przez sędziego ogólne poglądy prawne w poprzednio wydawanych orzeczeniach czy publikacjach naukowych (zob. D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, Lex/el. 2024, art. 41).

Przenosząc powołane judykaty na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż wnioskujący w złożonym wniosku nie wykazał, aby SSN Marek Siwek dokonał oceny sprawy o sygn. akt II ZO 17/24 przed jej rozpoznaniem, bądź też wyrażał opinię oceniającą uczestników tego postępowania, która świadczyłaby o jego nastawieniu do sprawy lub osób w nim uczestniczących. Przede wszystkim zauważyć należy, iż zdecydowana większość okoliczności, na których oparty jest wniosek, ma charakter abstrakcyjny i nie jest bezpośrednio związana ze sprawą o sygn. akt II ZO 17/24, w której SSN Marek Siwek jest sprawozdawcą.

Odnosząc się do przywołanej uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I 4110 1/20 wskazać należy, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, została ona uznana za niezgodną z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji RP, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. 2004, nr 90, poz. 864/30 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 EKPCz. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wiąże zaś

bezpośrednio zarówno wszystkie składy sędziowskie sądów powszechnych, jak i wszystkie składy sędziowskie Sądu Najwyższego, wobec czego uchwała Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I 4110 1/20 utraciła swój walor normatywny ze względu na niezgodność z Konstytucją RP.

Mając na względzie powyższe Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[M. T.]

[ms]